

สารบัญ

คำนำ

คำชี้แจงการใช้คู่มือ

1. สุขภาพจิตและพัฒนาการเด็กวัยเรียน

สุขภาพจิตและพัฒนาการเด็กวัยเรียนนั้นสำคัญ	5
ลักษณะพัฒนาการเด็กวัยเรียน	8
ลักษณะสุขภาพจิตของเด็กพิการ และเด็กด้อยโอกาส	11
ลักษณะพฤติกรรมและการแสดงออกที่บ่งบอกว่าเสี่ยงต่อการมีปัญหาสุขภาพจิต	13

2. ทักษะชีวิตพื้นฐานสำหรับเด็กวัยเรียน

ความสำคัญ หลักการ และกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต	18
- ความภูมิใจในตนเอง	18
- การมีวินัยและความรับผิดชอบ	28
- ทักษะทางสังคม	32

3. การประเมินปัญหาเด็กแต่เริ่มแรก

ความจำเป็นในการประเมินปัญหาเด็ก	43
แนวทางการประเมินปัญหาเด็ก	44
แบบประเมินพฤติกรรมในเด็ก	46

4. แนวทางการดูแลสุขภาพจิตเด็กวัยเรียน

ปัญหาพฤติกรรมที่พบได้ตามวัย	65
ปัญหาตามกลุ่มพฤติกรรม	79
กลุ่มปัญหาทางอารมณ์	81
เด็กวิตกกังวล	81
เด็กซึมเศร้า	84
เด็กกลัวการไปโรงเรียน	87
กลุ่มปัญหาพฤติกรรม	89
เด็กไม่อยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์	89
เด็กมีพฤติกรรมแฉะแฉ	92
เด็กลักขโมย	94
เด็กติดหน้าจอ	96
เด็กก้าวร้าว	98
กลุ่มพฤติกรรมอยู่ไม่ห่าง	100
เด็กสมาธิสั้น	100
กลุ่มพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	103
เด็กปรับตัวยาก	103
เด็กเก็บตัวหรือแยกตนเอง	105
เด็กมีพฤติกรรมเด็กกว่าวัย	107
กลุ่มปัญหาอื่น ๆ	109
เด็กที่มีอาการทางร่างกาย	109
เด็กประพฤติดนเหมือนเพศตรงข้าม	112

เด็กมีความคิดหมกมุ่นเรื่องเพศ	115
เด็กมีพฤติกรรมที่ทำซ้ำ ๆ จนติดเป็นนิสัย	117
เด็กภาวะกล้ามเนื้อกระตุก (Tic disorders)	118
เด็กติดสารเสพติด	120
เด็กถูกรุณกรรม	123

ภาคผนวก

▶ แบบสำรวจพฤติกรรมในเด็ก (TYC)

- * หัวข้อพฤติกรรมและรูปแบบของปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มอาการต่าง ๆ ในเด็กชาย/เด็กหญิง อายุ 6-11 ปี (แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับผู้ปกครอง)
- * ตาราง T-SCORE สำหรับเด็กชาย/เด็กหญิงอายุ 6/11 ปี (แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับผู้ปกครอง)
- * หัวข้อพฤติกรรมและรูปแบบของปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มอาการต่าง ๆ ในเด็กชาย/เด็กหญิง อายุ 12-16 ปี (แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับผู้ปกครอง)
- * ตาราง T-SCORE สำหรับเด็กชาย/เด็กหญิง อายุ 12-16 ปี (แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับผู้ปกครอง)
- * หัวข้อพฤติกรรมและรูปแบบของปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มอาการต่าง ๆ ในเด็กชาย/เด็กหญิง อายุ 5-18 ปี (แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับครู)
- * ตัวอย่างแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับผู้ปกครอง
- * ตัวอย่างแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับครู

คณะผู้จัดทำ

